
KRONIKA SEKCJI TEOLOGII MORALNEJ KUL ZA ROK 1970/71

1. Studenci: na rok akademicki 1971/72 przyjęto na Sekcję Teologii Moralnej Kursu Wyższego dwóch księży studentów.

2. Prace dyplomowe napisały i odpowiednie stopnie uzyskały następujące osoby:

A. Prace doktorskie

Doktorat z teologii moralnej uzyskał ks. mgr Jan Kowalczyk, (diecezja lubelska), na podstawie rozprawy pt. *Miłość ojczyzny w aretologii tomistycznej*. Lublin 1970 ss. XIV + 170 (maszynopis), przed komisją w składzie: ks. prof. dr W. Poplatek — przewodniczący; ks. doc. dr hab. S. Olejnik — promotor; ks. doc. dr hab. S. Witek z KUL i ks. doc. dr hab. T. Ślipko z ATK — recenzenci, na mocy uchwały Rady Wydziału Teologicznego z dnia 7 XII 1970 r.

W swej rozprawie doktorskiej ks. Kowalczyk podjął się opracowania interesującego dla moralności chrześcijańskiej problemu miłości ojczyzny i jej miejsca w aretologii tomistycznej będącej, jak do tej pory, ogólnie jeszcze przyjmowanym układem materiału wykładów teologii moralnej szczegółowej.

Zasadnicze wywody zawarł autor w czterech rozdziałach, poprzedzonych wstępem, wykazem skrótów i bibliografią.

W I rozdz. omawia podstawowe dla swej koncepcji pracy pojęcie ojczyzny, opierając się zasadniczo na tekstach św. Tomasza z Akwinu, starając się podać określenie tego pojęcia. Według ks. Kowalczyka ojczyzna to: „zespół przyczyn kształtujących osobowość człowieka”, albo: „ojczyzna, to hierarchiczny porządek czynników rozwijających i kształtujących osobowość człowieka” (s. 44). Określenie powyższe nie wydaje się być niedyskusyjne, choćby z tego względu, że pojęcie ojczyzny z czasów św. Tomasza uległo na pewno bogatej i ciekawej ewolucji, choćby przez relację do pojęcia narodu, nieznanego przecież Akwinaciu. Poza tym grzeszy swoją ogólnikowością.

W rozdz. II omawia natomiast psychologiczne rozumienie miłości ojczyzny, poddając je wszechstronnej analizie z punktu widzenia psychologii tomistycznej. Zasadniczy natomiast dla całości pracy jest III rozdz., który autor poświęcił „pozycji miłości w aretologii tomistycznej”.

Rozdział IV zawiera już właściwie ocenę doktryny św. Tomasza. Jest on więc czymś w rodzaju wiedzy o wiedzy św. Tomasza.

Podjęty przez autora temat jest interesujący, choć kryje w sobie wielkie niebezpieczeństwa, z których nie zawsze wyszedł obronną ręką, niezbyt wyraźnie rozróżniając dwa różne aspekty problemu ojczyzny: społeczny i polityczny, choć u samego św. Tomasza nie ma właściwie takiego pomieszania. W duchu bowiem jego doktryny właściwe odniesienie do państwa i władz państwowych należałoby ustawić na płaszczyźnie cnoty sprawiedliwości w różnych jej bogatych odmianach.

Omawiana praca ma charakter analityczny i jest bardziej rozprawą z historii teologii niż teologią moralną systematyczną. Jej wyniki byłyby o wiele bardziej przekonujące, gdyby problematykę ustawić w kategoriach rozwojowych historii doktryn moralnych.

Rozważania swe autor oparł na odpowiednio wykorzystanej literaturze przedmiotu. Wyniki przedstawił w wykładzie rzeczowym, jasnym i przekonującym. Dzięki temu praca ta jest godnym uwagi przyczynkiem dla polskiej myśli teologicznej.

B. Prace licencjackie

I. *Napisane pod kierunkiem ks. prof. W. Poplatka:*

1. ks. Stefan Budziszewski: *Rozwój nauki o miłości małżeńskiej w dokumentach ostatnich papieży i Soboru Watykańskiego II.*

2. ks. Stanisław Drąg: *Działanie moralne w ujęciu Władysława Biegańskiego.*

II. *Napisane pod kierunkiem ks. doc. dr. hab. S. Witka:*

1. ks. Jan Przybyła: *Ewolucja moralności okresu młodzieżowego.*

2. ks. Andrzej Wyżyccki: *Teologia moralna jako katolicka etyka integralna. (Studium heurystyczne).*

C. Prace magisterskie

I. *Z kursu zwyczajnego B napisane pod kierunkiem ks. prof. W. Poplatka:*

1. s. Janina Celińska: *Duch pokuty w świetle pism ascetycznych M. Urszuli Ledóchowskiej.*

2. Krystyna Gryz: Miłosierdzie chrześcijańskie w świetle Dekretu Soboru Watykańskiego II o apostołstwie świeckich.

3. s. Janina Raczkiewicz: Milczenie jako czynnik życia wewnętrznego w świetle reguły św. Benedykta.

4. s. Joanna Smulska: Powołanie misyjne siostr Służebniczek Ducha Świętego w świetle Dekretu II Soboru Watykańskiego „Ad gentes”.

5. Krystyna Starzec: Modlitwa brewiarzowa według Konstytucji o liturgii św.

6. s. Maria Wykurz: Powołanie zakonne w świetle nauki Soboru Watykańskiego II.

II. *Z kursu zwyczajnego A ze specjalizacji liturgicznej u ks. dr. F. Greniuka pod kierunkiem ks. prof. W. Poplatka:*

1. ks. Stanisław Dubiel: Święcenie dnia Pańskiego według teologii posoborowej.

2. ks. Franciszek Grela: Homilia liturgiczna jako element oddziaływania duszpasterskiego.

3. ks. Henryk Krukowski: Problemy liturgiczne w ustawodawstwie synodu unickiego zamojskiego w 1720 r.

4. ks. Tadeusz Nowak: Przechowywanie Eucharystii w świetle najnowszych dokumentów.

5. ks. Wacław Oszajca: Obyczaje ludowe związane z rokiem liturgicznym w dekanacie tomaszowskim.

6. ks. Franciszek Przytuła: Koncelebracja eucharystyczna.

7. ks. Antoni Skwierczyński: Liturgia Adwentu w aspekcie teologiczno-pastoralnym.

8. ks. Kazimierz Śliwiński: Wyposażenie wnętrza kościoła według najnowszych przepisów liturgicznych.

3. Prace Sekcji były prowadzone w ramach czterech katedr: teologii moralnej ogólnej, I i II teologii moralnej szczegółowej oraz teologii życia wewnętrznego, na kursach: zwyczajnym A i B oraz na kursie wyższym, specjalistycznym. W okresie omawianym ukazał się zeszyt moralno-pastoralny „Roczników teologiczno-kanonicznych” KUL (T. 18:1971 z. 3), zawierający rozprawy pracowników naukowych Sekcji. Swoje rozprawy drukowali także na łamach innych czasopism w kraju. Przygotowano ponadto następny zeszyt „Roczników”, który ma się ukazać już jako samodzielny, bez materiałów pastoralnych. Prowadzono także prace nad hasłami do Encyklopedii Katolickiej, przygotowywanej przez Towarzystwo Naukowe KUL.

Sekcja zorganizowała bardzo ciekawe spotkanie z o. prof. Bernardem Häringiem CSSR, znanym w świecie teologiem-moralistą, wykładającym w Akademii Alfonsiańskiej w Rzymie, który w dniu 26 maja 1971 r. wygłosił na KUL-u odczyt publiczny. W spotkaniu „kameralnym” udział wzięli pracownicy naukowcy Sekcji, jej studenci oraz inni zainteresowani problemami teologii moralnej w świecie, na temat której prelegent tak wiele miał do powiedzenia, jako autor licznych rozpraw z tej dziedziny i zwolennik zasadniczej odnowy teologii moralnej.

ks. Franciszek Greniuk